

Atalarımızın Türkiye'deki İlk Durağı

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Paz, 29/01/2012 - 23:01



27 Ocak Cumartesi günü Yeniköy'e gittim.

İçinizden Yeniköy'de neresi diye geçirdiğinizi duyar gibiyim.

Antalya'nın 20 km. kuzey batısında yer alan, benim için çok kıymetli bir köy.

Aslında adı köy ama artık belediye olacak kadar büyümüş. Nüfusu benim Mağusa'mdan daha fazla.

1934 yılında yakınlardaki Korkuteli, Kızılcadağ mevkiinden gelen ailelerin yerleşmesi ile Kırkgöz – Yeniköy olarak kurulmuş.

28 Ekim 1934 tarihinde Kıbrıs'tan Türkiye'ye göç eden Kıbrıslı Türk aileler önce Antalya'daki Balbey mahallesinde bulunan camilere yerleştirilmişler. Daha sonra zamanın Antalya Valisi Haşim İşcan tarafından Yeniköy'e 60 adet iskân evi yaptırılmış ve bu konutlara 1935-36 yılları içinde toprağa tırnaklarını geçirerek hayatlarını idame ettirecek olan 60 Kıbrıslı Türk aile yerleştirilmiş.

Yeniköy, bölgede göçebe olarak yaşayan "Yörük"lerin de yerleşik düzene geçmesiyle genişlemeye başlamış, mübadele sonrası Türkiye'ye gönderilen Giritli ailelerin de katılımıyla büyümesini sürdürmüştür.

Kıbrıslı Türk ailelerin Yeniköy'e iskanı devam etmiş ve 1936 yılı sonunda sayıları 600'ü aşan toplam 150 Kıbrıslı Türk ailenin köye iskanı tamamlanmış.

Kendilerine yeni evler yapılmış. Çılgıkaltı denilen bölgeden de adam başı, daha doğrusu aile fertleri başına 12 dönüm olmak üzere, yörenin en güzel arazileri, taşsız, kumsuz, bereketli toprakları verilmiş. Dağdan kaynayan bir dere ise Kıbrıslı Türklerin yerleştirildikleri yerin yaklaşık 100 m. doğusundan geçip denize dökülmekte.

İlk göç dalgasından sonra Antalya bölgesine gelmeye devam eden Kıbrıslı Türkler Adresan Burnu, Çavuşköy'e, Serik, Çandır, Niğit, Ahmediye ve Kadriye köylerine yerleştirilmişler. Adamızın Mehmetçik, Geçitkale, Boğaziçi ve Limasol bölgelerinden yoğun göçler almış bu köyler. Özellikle Girit muhacirleri de oraya yerleştirilerek, Kıbrıslı Türklerle uyum içinde bir yaşam sürmeleri sağlanmış.

Limasol'a "Leymosun", Geçitkale'ye "Köfünye", Mehmetçik'e "Galatya" demeleri çok hoş. Konuşurken, Kıbrıs Türkçesinin vurguları, deyimleri, uzatmaları ve devrik cümle kurma özellikleri göze çarpıyor.

Mehmetçik kökenliler, "Hepimiz keçi gibi inatçıyız" diyerek, karakterlerinin bu baskın özelliğini hala taşıdıklarını büyük bir övünçle dile getirmekte. Bana büyük bir ciddiyetle "Vurulurum ama karantinaya girmem" hikayesini de anlattılar. Hep birlikte gülüştük.

Yeniköy'dekilerin Kıbrıs ile bağları hiç kopmamış.

Neredeyse tümü, 30’lu yılların başında göç edenlerin kendileri, çocukları, torunları ve tüm aile fertlerinin hepsi KKTC vatandaşı. Kıbrıs’taki aileleri ile bağları çok kuvvetli.

Köye yerleşimi hatırlayan ve köyde hala daha yaşamını sürdüren hayattaki en yaşlı Kıbrıslı Türk göçmeni sordum. “Emine aba” dediler hemen.

“Aba” kelimesi dikkatimi çekti doğal olarak. Köylerimizde çok kullanılan bir yerel kelime bu “Aba” hitabı.

Daha geçen hafta KKTC’ye gitmiş ailesinin yanına Emine Aba (Taş). Kızı Yeniboğaziçi’nde oturuyormuş. Tabii ilk fırsatta ziyaret edip hatırladıklarını anlatmasını isteyeceğim kendisinden.

Kıbrıs’tan göçmenlerle birlikte gelen lakaplar ise hala geçerli. Birçok aile Kıbrıs’tan beraberlerinde getirdikleri lakaplarla tanınıyor, biliniyor.

İlgimi çeken lakaplardan biri de “Pataryos”. Pataryos herhalde “Pataryacı”dan, yani akücüden geliyor. Kimse bilmiyor niye “Pataryos” dendiğini.

Antalya’da dikkatimi çeken bir de yapı çıktı karşıma. Lefkoşa’nın simgesi olan “Girne Kapısı”nın birebir boyutlarında bir ikiziydi bu.... (Devam Edecek)...

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@politikadergisi.com [2]

Devam Eden İçerik: [Atalarımızın Türkiye’deki İlk Durağı \(2\)](#) [3]

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [4]

Kaynak URL (03/05/2024 - 12:25 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/makale/atalarimizin-turkiye%E2%80%99deki-ilk-duragi>

Bağlantılar:

[1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>

[2] <mailto:ataatun@politikadergisi.com>

[3] <http://politikadergisi.com/makale/atalarimizin-turkiye%E2%80%99deki-ilk-duragi-2>

[4] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>